

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การผลิตและการตลาดหอมหัวใหญ่ของเกษตรกรในอำเภอแม่วาง
จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวกุสุมา สุวรรณศรี

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ คุชฎี	ณ ลำปาง	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ กฐิน	ศรีมงคล	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ สุทัศน์	จุลศรีไกววัล	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพการผลิตและการตลาดหอมหัวใหญ่ของเกษตรกร (2) เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตหอมหัวใหญ่ (3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการผลิตและการตลาดหอมหัวใหญ่ตามความคิดเห็นของเกษตรกร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ในอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นเกษตรกรที่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ จำนวน 150 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science, SPSS for Windows) โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive statistics) เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Means) ร้อยละ (Percentage) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41-45 ปี มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่แต่งงานแล้ว จำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 3.69 คน เกษตรกรมีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 3.40 ไร่ เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่

การผลิตหอมหัวใหญ่ เกษตรกรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปลูกหอมหัวใหญ่เฉลี่ย 18.07 ปี มีพื้นที่ปลูกเฉลี่ย 3.28 ไร่ ช่วงเดือนตุลาคมเป็นช่วงเพาะกล้าหอมหัวใหญ่และช่วงเดือนพฤศจิกายนเป็นช่วงย้ายกล้าปลูกหอมหัวใหญ่ เมล็ดพันธุ์ที่เกษตรกรใช้ปลูกมีแหล่งที่มาจากสหกรณ์ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่และพันธุ์ที่นิยมใช้ คือ พันธุ์ซูเปอร์เร็กซ์ สำหรับวิธีการปฏิบัติของการเพาะปลูกหอมหัวใหญ่เกษตรกรมีการตากดินก่อนเพาะกล้า 3-7 วัน วัสดุคลุมแปลงที่นิยมใช้ คือ ฟางข้าว ดินที่ใช้ปลูกส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย มีการตากดินก่อนปลูก 7-8 วัน เตรียมดินปลูกโดยใช้เครื่องจักร ย้ายต้นกล้าหอมหัวใหญ่ปลูกอายุประมาณ 35 วัน แหล่งน้ำที่ใช้เพาะปลูก คือ น้ำชลประทาน วิธีการเก็บเกี่ยวหอมหัวใหญ่ทำโดยใช้วิธีนับอายุวันและมีการใช้แรงงานคนในการเก็บเกี่ยว เกษตรกรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปลูกหอมหัวใหญ่โดยเรียนรู้ด้วยตนเอง

ต้นทุนการผลิตในการปลูกหอมหัวใหญ่ 1 ไร่ต่อฤดูปลูก มีต้นทุนการผลิตทั้งหมดเท่ากับ 20,954.03 บาท โดยแยกเป็นต้นทุนที่เป็นเงินสดเท่ากับ 11,768.62 บาท และต้นทุนที่ไม่เป็นเงินสดเท่ากับ 9,185.41 บาท ผลตอบแทนในการปลูกหอมหัวใหญ่ พบว่า เกษตรกรได้รับผลผลิตเฉลี่ยเท่ากับ 4,484.67 กิโลกรัมต่อไร่ ราคาที่จำหน่ายได้เฉลี่ยเท่ากับ 6.95 บาทต่อกิโลกรัม เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายหอมหัวใหญ่เฉลี่ยเท่ากับ 31,178.30 บาทต่อไร่ โดยเกษตรกรมีกำไรเหนือต้นทุนผันแปรเท่ากับ 15,752.58 บาทต่อไร่ และมีกำไรเหนือต้นทุนทั้งหมดเท่ากับ 10,224.27 บาทต่อไร่

การตลาดหอมหัวใหญ่พบว่า ส่วนใหญ่มีการขายแบบเหมาไร่ โดยมีพ่อค้ามารับซื้อถึงไร่ ไม่มีการคัดเกรดก่อนจำหน่าย เกษตรกรจะได้รับเงินมัดจำจากพ่อค้าจำนวนหนึ่ง จากการศึกษาได้พบว่า การจำหน่ายหอมหัวใหญ่จะได้ราคาแพงสุดในช่วงเดือนธันวาคม-มกราคมและขายได้ราคาต่ำสุดในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน ส่วนใหญ่เกษตรกรไม่พอใจกับราคาจำหน่ายได้

ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตและการตลาดหอมหัวใหญ่ของเกษตรกรที่พบได้แก่ ปัญหาการระบาดของโรคและแมลง วัชพืชในแปลงปลูก สารเคมีมีราคาแพง ขาดความรู้ในการเลือกใช้สูตรปุ๋ยและใช้ปริมาณปุ๋ยที่เหมาะสม รวมทั้งขาดความรู้ในการเก็บเกี่ยวหอมหัวใหญ่ที่ถูกต้อง ไม่มีแรงงานเพียงพอในการเก็บเกี่ยวผลผลิต ราคาผลผลิตตกต่ำและคุณภาพผลผลิตไม่ตรงตามความต้องการของตลาด ซึ่งปัญหาทั้งหมดดังกล่าว เกษตรกรส่วนใหญ่มีความต้องการให้หน่วยงานของภาครัฐที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยเหลือ โดยการส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกหอมหัวใหญ่อย่างจริงจัง มีการเผยแพร่ข่าวสารด้านวิชาการจัดฝึกอบรม โดยเน้นวิธีการปฏิบัติเพื่อให้เกษตรกรเกิดทักษะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Thesis Title Onion Production and Marketing of Farmers in Mae Wang District,
Chiang Mai Province

Author Miss. Kusuma Suwannasri

Degree Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Dusdee	Nalampang	Chairperson
Assoc. Prof. Katin	Srimongkol	Member
Assoc. Prof. Suthat	Julsrigival	Member

ABSTRACT

The objectives of this research were : 1) to study the production and marketing of onion of farmers 2) to study the cost and income of onion and 3) to study the problems, obstacles as the farmers' opinion guidances.

The population of this research included 150 farmers who registered as the member of onion growers in Mae Wang District, Chiang Mai Province. Statistical analysis was done by using Statistical Package for the Social Science (SPSS) in order to describe means, percentages and standard deviation.

Results of study revealed that most of studied farmers are males, average 41-45 years old, married and completed primary school. Average of household member was 3.69 persons and owning average area of 3.40 rai per family. Most of them are members of Onion Grower Cooperatives.

Acreage for onion production was average 3.28 rai per family. Farmers had experiences for growing onion about 18.07 years. Onion seedlings were prepared during October and

transplanted to the fields during November. Superex was the most famous onion variety for growers and purchased from the Onion Grower Cooperatives. For general production practices most of farmers ploughed the soils and dried for 3-8 days before transplanting. After planting, mulching with rice straw for preventing of soil moisture lost and weed damages were normally managed. Most of soils for growing onions were sandy clay loam. Water supply received mostly from royal irrigation canals for growing onion. Usually, farmers counted the number of days from transplanting for harvesting onion. Harvesting by labours were commonly practised for onion production in this area.

Cost of onion production found that farmers had to pay for cash and non-cash cost were 11,768.62 and 9,185.41 Baht/rai respectively on which made cost of production totally 20,954.03 Baht/rai. Average yield production of onion was about 4,484.67 kg/rai and market price was about 6.95 Baht/kg. Thus, farmers' income for onion production were 31,178.20 Baht/rai on which this income could be divided into two parts : net profit 15,752.58 Baht/rai and net return 10,224.27 Baht/rai.

When the marketing system of onion was evaluated, it was showed that most of the farmers decided to sell their onion productions by whole sale method. Purchasing of onions at the farmers' fields by merchants was commonly practised at this growing areas. Grading or sizing of onion's bulbs before purchasing were not needed. Usually money was needed for depositing for onion purchasing which was always made by merchants to the onion growers. It was showed that the highest price of onion products were during December to January and the lowest price was during March to April. These prices were not satisfied by most growerers.

Various problems and obstacles for onion production were identified including : diseases insect and weed damages, high chemical costs, insufficient of water supply, and labour needed during harvesting period, poor quality and low prices. In addition, growers also lack of knowledges and skills for applying proper rate of chemical fertilizer, harvesting techniques and so on. All of these mentioned problems found that most of onion growers needed to support from government sectors which were responsible for onion production. Some specific training which was related directly to onion production and broadcasting of production technologies through radio were also the most requirement factors for onion growers.